

دستنامه جامع داروهای رسمی ایران

ایران فارما

داروهای بدون نسخه

ژنریک - گیاهی

مؤلفین:

دکتر افسانه اسدی

دکتر مهدیه بهشادفر

عنوان و نام پدیدآور:

دستنامه جامع داروهای رسمی ایران: ایران فارما، داروهای بدون نسخه (ژنریک گیاهی) مؤلفین افسانه اسدی، مهدیه بهشادفر.

مشخصات نشر:

تهران: تیمورزاده، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری:

۱۹۲ ص: جدول.

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۳۳۸-۳۲۰-۴

وضعیت فهرست نویسی:

فیا

موضوع:

دارونامها — ایران

موضوع:

Pharmacopoeias — Iran

موضوع:

داروهای ژنریک — ایران — نمایها

موضوع:

Generic drugs — Iran — Indexes

موضوع:

داروها — شکل‌های مصرف

موضوع:

Drugs — Dosage forms

موضوع:

داروها — عوارض جانبی

موضوع:

Drugs — Side effects

شناسه افزوده:

بهشادفر، مهدیه

رده بندی کنگره:

۱۴۱ RS/الف ۷۵/الف ۹ ۶۹۳۱۵

رده بندی دیویی:

۱۱۵۵/۶۱۵

شماره کتابشناسی ملی:

۲۵۶۴۷۲۵

شابک: دستنامه جامع داروهای رسمی ایران: داروهای بدون نسخه (ژنریک گیاهی)

مؤلفین: دکتر افسانه اسدی، مهدیه بهشادفر

ناشر: انتشارات تیمورزاده

مدیر تولید فرهنگی: نجمه حسین زاده

مدیر تولید فنی و چاپی: مهدی شاه محمدی

لراح جلد: واحد طراحی انتشارات تیمورزاده (حمیدرضا غلامی)

کتاب آرا: جواد یوسفی شهبی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۶

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

ایلوگرافی، چاپ و صحافی: خجستان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۸-۳۲۰-۴

بها: ۱۴ هزار تومان

تنها کتاب فروشی و نمایشگاه دائمی انتشار تیمورزاده:

بلوار کشاورز - ابتدای خیابان ۱۶ آذر (۵۰ متر پایین تر از بلوار) - ۶۸۰۰۰۰۰۰

تلفن: ۸۳ ۳ ۸۳ - ۰۲۱ - دورنگار: ۱۲ ۱۱ ۹۷ ۸۸

دفتر مرکزی انتشارات تیمورزاده:

خیابان کریمخان زند - نبش میرزای شیرازی - شماره ۱۱۱ - طبقه سوم شرقی

تلفن: ۸۸۰۹۰۹۰ - (خط ۱۰) - دورنگار: ۹۸ ۹۸ ۸۸۰

این کتاب مشمول قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکثیر کتابها، نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶ است. بازنویسی، خلاصه برداری یا برداشت بخشی از متن، شکلها و جدولهای کتاب و انتشار آن در قالب کتابهای ترجمه، تالیف، خلاصه، آرمون یا نرم افزار بدون اجازه کتبی از ناشر پیگرد قانونی دارد.

انتشارات
تیمورزاده

www.Teimourzadeh.com

۱	پیشگفتار
۴	راهنمای استفاده از این کتاب
۵	اصول کاربرد داروها در بارداری
۶	اصول کاربرد داروها در شیردهی
۷	اشکال مختلف فرآورده‌های دارویی
۸	هشدارها و نکات مهم برای کلیه مصرف‌کنندگان دارو
	فرآورده‌های مورد استفاده در درمان سرماخوردگی و رینیت
۱۰	حساسیتی (آلرژیک)
۱۰	سرماخوردگی
۱۰	تفاوت سرماخوردگی با آنفلوانزا
۱۰	عفونت‌های باکتریایی
۱۰	رینیت حساسیتی (آلرژیک)
	فرآورده‌های ضد سرماخوردگی و ضد رینیت حساسیتی
۱۲	(آلرژیک) موجود در بازار دارویی ایران
۱۲	ضد حساسیت‌ها
۱۲	عوامل مصرف بیش از حد دارو
۱۴	انواع فرآورده‌های سرماخوردگی و هیستامین
۱۴	کلرفنیرامین، التاب
۱۴	دیفن هیدرامین، روکلرا
۱۵	کلماستین فومارات
۱۵	فکسوفنادین هیدروکلراید
۱۶	لوراتادین
۱۶	ستیریزین
۱۸	ضداحتقان‌ها
۱۹	انواع فرآورده‌های ضداحتقان
۱۹	فنیل افرین هیدروکلراید
۲۰	پسودوافدرین
۲۱	خلط‌آورها (اکسپکتورانت‌ها)
۲۲	انواع فرآورده‌های خلط‌آور
۲۲	گایافنزین
۲۲	برم‌هگزین
۲۴	انواع فرآورده‌های ضدسرفه
۲۴	دکسترومتورفان هیدروبروماید
۲۵	دیفن هیدرامین هیدروکلراید
۲۶	ضددردها و ضدتب‌ها
۲۷	انواع فرآورده‌های ضددرد و ضدتب
۲۷	استامینوفن یا پاراستامول
۲۸	آسپرین یا استیل سالیسیلیک اسید یا آ.اس.آ
۲۹	ایبوپروفن

۳۱	فرآورده‌های مرکب یا چندمنظوره
۳۱	انواع فرآورده‌های مرکب یا چندمنظوره
۳۱	آکسار یا آ.سی.آ
۳۲	سرماخوردگی بزرگسالان
۳۳	آنتی هیستامین دکونژستانت
۳۴	قرص سرماخوردگی اطفال
۳۵	شربت سرماخوردگی اطفال
۳۵	دکسترومتورفان - پی
۳۶	اکسپکتورانت
۳۸	فرآورده‌های کمکی در رفع علائم سرماخوردگی
۳۸	کلرید سدیم
۳۹	فرآورده‌های ضددرد و ضدتب (مسکن‌ها)
۳۹	سردرد
۳۹	میگرن
۳۹	دردهای عصبی
۴۰	راه‌های پیشگیری از بروز سردردهای عصبی
۴۰	دردهای عضلانی
۴۱	دردهای مفصلی
۴۱	در قاعدگی
۴۲	تب
۴۳	انواع فرآورده‌های ضددرد و ضدتب (مسکن‌ها)
۴۳	آکسار یا آ.سی.آ
۴۳	استامینوفن
۴۳	آسپرین یا آ.اس.آ
۴۳	ایبوپروفن
۴۴	بنزوکائین
۴۴	لیدوکائین
۴۴	دیکلوفناک سدیم
۴۴	متیل سالیسیلات
۴۵	متول سالیسیلات
۴۶	پیروکسیکام
۴۷	فرآورده‌های مؤثر در رفع مشکل بی‌خوابی
۴۹	فرآورده‌های بدون نسخه برای رفع مسئله بی‌خوابی
۴۹	دیفن هیدرامین هیدروکلراید
۵۰	فرآورده‌های مؤثر بر مشکلات دستگاه گوارش
۵۰	ضداسیدها و ضدزخم گوارشی
۵۰	آشنایی با عملکرد اسید معده و عوامل مؤثر بر آن
۵۰	علائم ترشح اضافی اسید معده

۵۲	انواع فرآورده‌های ضد اسید
۵۲	آلومینیوم هیدروکساید
۵۲	آلومینیوم ام - جی
۵۳	آلومینیوم ام - جی - اس
۵۳	منیزیم هیدروکساید (شیر منیزی)
۵۵	انواع فرآورده‌های ضد زخم گوارشی
۵۵	سوکرالفیت
۵۶	بیسموت ساب سیترات
۵۷	فرآورده‌های ضد سوء هاضمه و ضد نفخ
۵۷	نفخ
۵۸	انواع فرآورده‌های ضد سوء هاضمه و ضد نفخ
۵۸	آلومینه ام جی اس
۵۸	زغال فعال
۵۸	پانکراتین
۵۹	دایجست
۵۹	دایم خون
۶۱	فرآورده‌های ضد اسهال
۶۱	دیمن هیدرئات
۶۳	فرآورده‌های ضد اسهال
۶۴	انواع فرآورده‌های ضد اسهال
۶۴	زغال فعال
۶۵	ا - آر - اس
۶۵	لوپراهید
۶۶	بیسموت ساب سیترات
۶۷	فرآورده‌های ملین (ضد یبوست)
۶۸	انواع فرآورده‌های ملین (ضد یبوست)
۶۸	بیساکودیل
۶۹	گلیسرین
۶۹	هیدروکسید منیزیم
۷۰	فرآورده‌های ضد کرم روده‌ای (ضد کرم‌ها)
۷۲	انواع فرآورده‌های ضد کرم
۷۲	مبندازول
۷۴	فرآورده‌های ضد هموروئید
۷۶	انواع فرآورده‌های ضد هموروئید
۷۶	آنتی هموروئید
۷۸	فرآورده‌های برطرف کننده خشکی دهان
۷۸	بزاق مصنوعی
۷۹	فرآورده‌های مؤثر بر کاهش جذب چربی
۷۹	اورلیستات

۸۱	فرآورده‌های چشمی
۸۱	ناراحتی‌های چشمی شایع
۸۴	انواع فرآورده‌های چشمی OTC
۸۴	اشک مصنوعی
۸۵	ویتامین آ
۸۵	پماد ساده چشمی
۸۵	محلول شست‌وشوی چشم
۸۷	فرآورده‌های گوش
۸۷	ناراحتی گوش شایع
۸۸	انواع فرآورده‌های گوش
۸۸	فتل گلیسرین (گلیسرین فنیکه)
۸۹	فرآورده‌های پوستی
۸۹	شایع‌ترین مشکلات پوستی
۹۰	نکات مهم برای پیشگیری از اذیت‌های پوستی
۹۴	انواع فرآورده‌های پوستی
۹۴	بنزاکا
۹۴	آر دین
۹۵	پماد سوختگی
۹۶	آلامین
۹۶	کرومیتون
۹۷	دکسپانول
۹۸	سولفات مس و روی
۹۸	سیلور سولفادیازین
۹۹	زینک اکساید
۱۰۰	ویتامین آ + د
۱۰۰	سالیسیلیک اسید
۱۰۱	تتراسیکلین
۱۰۲	ماینوکسیدیل
۱۰۲	پرمترین
۱۰۲	فرآورده‌های ضد عفونی کننده موضعی
۱۰۵	انواع فرآورده‌های ضد عفونی کننده موضعی
۱۰۵	پویدین آیدین
۱۰۷	فرآورده‌های دهان شویه
۱۰۷	دهان شویه‌های خوشبو کننده
۱۰۷	دهان شویه‌های درمانی
۱۰۷	دهان شویه‌های خانگی
۱۰۸	انواع فرآورده‌های دهان شویه
۱۰۸	فلوراید سدیم

۱۰۹		فرآورده‌های ضدبارداری خوراکی
۱۱۰		انواع قرص‌های ضدبارداری خوراکی
۱۱۰		قرص ضدبارداری خوراکی ال - دی
۱۱۱		قرص ضدبارداری خوراکی ال دی به همراه آهن
۱۱۱		قرص ضدبارداری خوراکی دی ای
۱۱۲		قرص ضدبارداری خوراکی تری فازیک
۱۱۳		فرآورده‌های حاوی ویتامین‌ها و مواد معدنی (فرآورده‌های مکمل)
۱۱۳		گروه‌های نیازمند مصرف داروهای مکمل (ویتامین‌ها و مواد معدنی)
۱۱۴		انواع ویتامین‌ها
۱۱۴		عوامل جانبی و تداخل داروهای مکمل با عوامل دیگر
۱۱۵		انواع فرآورده‌های مکمل
۱۱۵		مقادیر توصیه شده تعیین شده
۱۱۵		نقش ویتامین‌ها در بدن
۱۱۹		انواع فرآورده‌های حاوی ویتامین‌ها و مواد معدنی
۱۱۹		(فرآورده‌های مکمل)
۱۱۹		ویتامین B ₁
۱۱۹		ویتامین C
۱۲۰		آهن
۱۲۱		هماتینیک
۱۲۱		اسید فولیک
۱۲۲		فلوراید
۱۲۳		کلسیم پانتوتنات
۱۲۴		بتاکاروتن
۲۵		فرآورده‌های گیاهی
۱۷۵		نمایه

شواهد تاریخی حکایت از آن دارد که انسان از روز و روزگاری که زمین بستر حیات بشر گشته و با پدیده درد و بیماری روبرو شده است برای بازایی سلامتی خود و رهایی از رنج بیماری به جستجوی دارو پرداخته است. گرچه به کارگیری دارو جهت درمان بیماری ها پیشینه‌ای به قدمت خود انسان دارد، اما بدیهی است که با پیشرفت دانش و فرهنگ بشر، شکل و محتوای دارو درمانی نیز دچار تحولات بنیادین شده است. از روزگاری که همه داروهای در دسترس انسان ها مجموعه محدودی از اجزای گیاهان دارویی بود تا امروزی که هزاران داروی با منشأ گیاهی و معدنی و صناعی از یکسو عرصه کارآمدی درمان دارویی را گسترش داده و بر کارایی آن افزوده‌اند و از سوی دیگر پیچیدگی ها و مخاطرات دارودرمانی را به شدت افزوده اند. امروزه Latrogenic Diseases یا بیماری های درمان زاده به عنوان یکی از تهدیدهای جدی انسان هزاره سوم شناخته شده و مقولاتی مانند عوارض نامطلوب داروها، تداخلات نامطلوب دارویی، خطاهای دارویی و مصرف تجویز نابهجای داروها به تفصیل جنبه های خطرآفرین داروها را تبیین می کنند. دهه های اخیر، سازمان جهانی بهداشت و دست اندرکاران نظام سلامت در بسیاری از کشورهای جهان برآن شدند تا عوامل مؤثر بر مخاطرات روزافزون درمانی را شناسایی کرده و راهکارهایی برای کاهش این مخاطرات ارائه نمایند. از مهم ترین و اولی ترین این عوامل، میزان اطلاعات و آگاهی هایی است که تجویز کنندگان و مصرف کنندگان از داروهای مصرفی خود دارند. به بیانی دیگر، نقصان اطلاعات، عوامل مرتبط با داروی مصرفی، یکی از مهم ترین عوامل افزایش مخاطرات و عوارض در درمانی به شمار می رود.

نکته مهم دیگر، آنکه در حال موجود در بازار دارویی معمولاً به دو دسته داروهای نسخه ای و «داروهای بدون نسخه یا OTC طبقه بندی می شوند. داروهای بدون نسخه داروهایی هستند که بدون نسخه پزشک هم قابل تحویل از داروخانه هستند. به صورت سنت و «بسته زیان باری که برخی از مردم از داروی بدون نسخه دارند بی سر و بوسی داخل بودن و مجاز بودن مصرف خودسرانه و باری به هر جهت این امر است. این دیدگاه و اقداماتی که بر آن مترتب می شود متأسفانه بسیاری از عوارض و تداخلات خطرناک دارویی قرار داده و می دهد چرا که ریباً هیچ دارویی از جمله داروی بدون نسخه فاقد ضرر و خطر نبوده و مصرف نابهجا و نادانسته آن می تواند تهدیدکننده سلامتی و حتی حیات مصرف کننده باشد. به عنوان مثال می توان به یکی از داروهای بسیار مشهور و قدیمی بدون نسخه یعنی آسپرین اشاره کرد که مصرف آن در بیماران هموفیلی، افراد تحت درمان با داروهای ضد انعقاد یا مبتلایان به آسم آلرژیک می تواند عواقب وخیمی به بار آورد.

اکنون باید از مطالب پیش گفته اینچنین نتیجه گرفت که مصرف ایمن داروهای بدون نسخه بیش از داروهای نسخه ای به داشتن اطلاعات علمی کافی و مناسب و روزآمد بستگی دارد.

کتاب پیش رو پاسخی است به نیاز مبرم جامعه به یک مرجع علمی متقن، روزآمد و جامع که اطلاعات داروهای بدون نسخه را با زبانی ساده و ادبیاتی مناسب در اختیار مردم قرار می دهد. امید فراوان می رود که کتاب ایران فارمای داروهای بدون نسخه بتواند خلأ موجود در این زمینه را به خوبی پر کند و به افزایش کارایی درمانی و کاهش عوارض و پیامدهای نامطلوب مصرف داروهای بدون نسخه در کشور ما کمک شایانی نماید.

وظیفه خود می دانم که از زحمات ارزشمند همه دست اندرکاران تهیه و تدوین این کتاب و نیز از تلاش و سخت کوشی جناب آقای دکتر تیمورزاده در آراستن این کتاب به زیور طبع تقدیر و تشکر کنم و توفیق روزافزون همه این عزیزان را از درگاه حضرت پروردگار مسئلت نمایم.

به نام خداوند جان آفرین

پیشگام

داروهای بدون نسخه یا به طور اختصار OTC که مخفف over-the-counter (روی پیشخوان) است به داروهایی گفته می شود که داروخانه ها مجاز به فروش آنها بدون نسخه پزشک هستند. معیارهای متعددی در یک دارو باید وجود داشته باشد تا به عنوان یک داروی بدون نسخه پذیرفته شود. معمولاً این داروها دارای حداکثر ایمنی و حداقل عوارض و برای بیماران نیازمند به دارو که قصد کاهش علائم ناخوشایند برخی از بیماری های معمول را دارند هستند.

داروهای بدون نسخه که طیف وسیعی را هم دربر می گیرند معمولاً دارای اطلاعاتی درباره محتویات دارو، نحوه استفاده از آن و احتیاط هایی برای موقعیت های خاص هستند که مطالعه آنها بسیار مهم است. این اطلاعات معمولاً در یک بروشور در داخل جعبه قرار دارد.

شماره ۱: این گروه از داروها به دلایل زیر اهمیت دارد:

۱- بسیار کم است که موجود در این محصولات جهت درمان بیماری های شایع مؤثر نباشد. کمترین آسیب به بیمار در انتخاب یک محصول دارویی بی خطر و مؤثر، مهم است.

۲- بسیاری از ترکیبات فعال وجود در این داروها ممکن است اختلالات پزشکی موجود را تشدید یا با داروهای نسخه شده تداخل کند.

۳- مصرف غیر صحیح یا سوء مصرف این داروها می تواند عملاً عوارض پزشکی قابل ملاحظه ای ایجاد کند.

این داروها فقط به وسیله دکتر داروساز شایع در داروخانه و با رعایت جوانب علمی، اخلاقی و اجتماعی قابل جوابگویی است. ضمن آن که داروساز باید مقدار بروشور مبتنی بر چگونگی مصرف، احتیاطات، تداخلات و غیره را به اطلاع بیمار برساند.

با توجه به طیف وسیع داروهای بدون نسخه و ضرورت استفاده از آنها جهت بهبود برخی بیماری ها و یا رفع علائم، اطلاع رسانی در این زمینه از اهمیت خاصی برخوردار خواهد بود.

آنچه که در این کتاب تقدیم خوانندگان گرامی می شود، اطلاعات جامع داروهای بدون نسخه (براساس آخرین فهرست منابع دارویی بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) در حد متناسب و مطابق با توانایی درک همه اقشار جامعه است تا خلا انتقال اطلاعات به وسیله دکتر داروساز را به دلیل کمبود وقت در داروخانه پر کند.

برای تهیه این مجموعه از منابع متفاوتی استفاده شده است و سپس با آخرین منابع اطلاعاتی موجود مورد انطباق قرار گرفته و جهت سهولت بهره برداری، مختصر، حذف و یا اضافه شده است.

در خاتمه ضمن تشکر از زحمات همیشگی آقای دکتر تیمورزاده در تدوین این کتاب، توفیق روزافزون ایشان و سایر همکاران محترم انتشارات تیمورزاده را از ایزد منان مسئلت داریم.